

Η Ανάσταση στην Ορθόδοξη Εκκλησία (Άγιος Ιουστίνος Πόποβιτς († 1979))

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Η Ανάσταση στην Ορθόδοξη Εκκλησία δεν είναι μόνον «εορτή εορτών», αλλά κυρίως Πανεορτή, η οποία αποτελεί ψυχή όλων των εορτών και πάντοτε είναι παρούσα σε όλες τις εορτές. Σ' αυτήν βρίσκονται όλες οι θεϊκές και θεανδρικές δυνάμεις του Σωτήρα, που συνθλίβουν κάθε αμαρτία, κάθε θάνατο, κάθε διάβολο. Αδιάλειπτη Ανάσταση, δηλαδή συνεχής ανάσταση, αποτελεί ακριβώς η ζωή κάθε ορθόδοξου χριστιανού μέσα στην Εκκλησία του Σωτήρα, αποτελεί ζωή δικήν μου, δική σου και του καθενός μας. Τί είναι Ορθόδοξη Εκκλησία; Είναι ο αναστημένος Κύριος Χριστός που ζει πάντοτε. Έτσι και εμείς, ζώντας σε αυτή, συνεχώς νικούμε διά του Αναστάντος Κυρίου και την αμαρτία και τον θάνατο και τον διάβολο. Και έτσι ανασταίνουμε τους εαυτούς μας απ' όλους τους τάφους μας, οδηγούμενοι και χειραγωγούμενοι πάντοτε σ' αυτό το έργο από τους εορταζόμενους καθημερινά αγίους τους οποίους δοξάζουμε. Αυτοί είναι οι διά του αναστάντος Κυρίου αληθινοί νικητές του θανάτου, της αμαρτίας και του διαβόλου, και συγχρόνως εκείνοι που αληθινά μας ανασταίνουν απ' όλους τους τάφους μας. Διότι, ποιος είναι ο σκοπός και το νόημα της χριστιανικής μας ζωής; Το να νικήσουμε την αμαρτία, τον θάνατο, τον διάβολο, και έτσι να εξασφαλίσουμε αθανασία και

αιώνια ζωή στην επουράνια Βασιλεία της αγάπης του Χριστού. Διότι η νίκη οποιασδήποτε αμαρτίας μας είναι ακριβώς νίκη επί του θανάτου, επειδή κάθε αμαρτία μας είναι ένας πνευματικός θάνατός μας. Νικώντας δε αμαρτία και θάνατο, νικούμε στην πραγματικότητα τον διάβολο, επειδή ο διάβολος είναι ύπαρξη, στην οποία αμαρτία και θάνατος ταυτίζονται. Ο άνθρωπος όμως είναι άνθρωπος μόνον διά του Αναστάντος Θεανθρώπου Κυρίου Χριστού και της χριστοειδούς αθανασίας.

Με την Ανάσταση του Χριστού είναι λογική και φυσική και η ανάσταση του ανθρώπου, κάθε ανθρώπου, δηλ. και εμένα και σένα, διότι ο άνθρωπος είναι συστατικό τμήμα του Θεανθρώπινου όντος. Γι' αυτό ήδη στην Ανάσταση του Θεανθρώπου εκ νεκρών περιέχεται η δύναμη και η αλήθεια για την εκ νεκρών ανάσταση των ανθρώπων (πρβλ. Α' Κορ. ΙΕ', 12 — 16). Όλοι εμείς οι άνθρωποι διά του Θεανθρώπου πράγματι περιλαμβανόμαστε μέσα στη δική Του ανθρώπινη φύση. Και καθένας μας οφείλει να αναστηθεί διότι αναστήθηκε ο Θεάνθρωπος Χριστός, μέσα στον οποίον κατά μυστηριώδη τρόπον βρισκόμαστε όλοι εμείς οι άνθρωποι, από τον Αδάμ μέχρι και τον τελευταίο άνθρωπο της γης. Η Ανάσταση του Χριστού και η ανάσταση των νεκρών είναι διπλή σε μία θεανθρώπινη αλήθεια. Οι νεκροί ανασταίνονται διότι αναστήθηκε ο Χριστός· ο Χριστός αναστήθηκε, γι' αυτό ανασταίνονται οι νεκροί.

Δεν υπάρχει αμφιβολία, ότι ο Κύριος Χριστός δεν αναστήθηκε για τον εαυτό του αλλά «δι' ημάς τους ανθρώπους, και διά την ημετέραν σωτηρίαν». Και ακόμη διότι

όλη η φύση των ανθρώπων ακολουθεί την ανθρώπινη φύση του Χριστού ως κεντρικό πυρήνα της. Γενόμενος άνθρωπος, ο Θεός Λόγος έδειξε ότι ο άνθρωπος δημιουργήθηκε, ώστε στον παράδεισο με θεοπρεπή ζωή να γίνει ενσάρκωση του Θεού, σώμα του Θεού. Το δε σώμα του Θεού μόνον τότε είναι πράγματι θείο, εάν δεν είναι θνητό, εάν καταβάλει και νικήσει τον θάνατο. Επειδή όμως το ανθρώπινο σώμα ένεκα της αμαρτίας και με την αμαρτία υποδουλώθηκε στον θάνατο, και έγινε θνητό, γι' αυτό και ο Θεός Λόγος προσλαμβάνει το σώμα, γενόμενος ο ίδιος σώμα, για να το σώσει από τον θάνατο, σώζοντάς το από την αμαρτία. Αυτός είναι ο σκοπός της φιλανθρώπου ενανθρωπήσεως του Σωτήρα. Γι' αυτό με την Ανάστασή Του δόθηκε η εγγύηση της αναστάσεως όλων των νεκρών.

Όλη η ιστορία του ανθρωπίνου γένους, αναντίρρητα επιδεικνύει και αποδεικνύει το εξής: ο Κύριος Χριστός είναι παντοτεινή ανάγκη του ανθρώπου σε όλους τους κόσμους. Γιατί; Διότι χορηγεί μεν στον άνθρωπο την αιώνια Ζωή, εκμηδενίζει δε τον θάνατο, και καθετί το θνητό. Θνητό δε μέσα μας είναι ότι προέρχεται από την αμαρτία, από το κακό, από τον διάβολο.

Διότι Αυτός μόνος έχει και παρέχει την αιώνια αλήθεια, την αιώνια δικαιοσύνη, την αιώνια αγάπη, το αιώνιο κάλλος, και εκμηδενίζει το ψέμα, και την αδικία, και το μίσος και την ασχήμια.

Διότι δίδει στον άνθρωπο τον παράδεισο, και την μακαριότητα, και την χαρά, και το αθάνατο θεανθρώπινο νόημα και στη ζωή και στον κόσμο, και στη γη και στον ουρανό, και στον άνθρωπο και σε κάθε κτίσμα.

Διότι Αυτός μόνος δίδει στον άνθρωπο εκείνο, το οποίο «ου ληφθήσεται» απ' αυτόν ούτε σ' αυτόν ούτε στον άλλο κόσμο. Διότι ούτε αμαρτία, ούτε θάνατος, ούτε διάβολος μπορεί να αφαιρέσει από τον άνθρωπο Χριστόν τον Θεό, και την αλήθεια την δικαιοσύνη, την αθανασία και την αιωνιότητά του, εάν ο ίδιος ο άνθρωπος δεν θέλει να του αφαιρεθούν αυτά, εάν δηλαδή φυλάττει Χριστόν τον Θεό μέσα του με την πίστη, την προσευχή, την αγάπη, τη νηστεία, την υπομονή, την ταπεινότητα, και με τις υπόλοιπες άγιες ευαγγελικές αρετές, αυτής της αήττητης «πανοπλίας Θεού» (Εφ. 6, 11-18).

Ποιά είναι η ελευθερία που δίνει ο Χριστός; Είναι η ελευθερία από την αμαρτία, από τον θάνατο, από τον σατανά. Αυτή ζει από την αιώνια αλήθεια, από την αιώνια δικαιοσύνη, από την αιώνια αγάπη και από όλα όσα έχει ο Χριστός, τα θεία και τα θεανθρώπινα. Γι' αυτό το λόγο η ελευθερία του Χριστού είναι η μόνη αληθινή ελευθερία, την οποία μπορεί να έχει ο άνθρωπος σ' αυτόν τον κόσμο. Όλες οι λεγόμενες ελευθερίες είναι ψεύτικες ελευθερίες, εάν δεν είναι ελευθερίες από τον θάνατο. Διότι η αμαρτία αναπόφευκτα υποδουλώνει τον άνθρωπο στον θάνατο

και στον σατανά. Η δε μόνη ισχυρότερη του θανάτου ελευθερία είναι η ελευθερία του Χριστού, ενώ όλες οι άλλες είναι οι ανίσχυροι δούλοι του θανάτου. Και η μόνη ελευθερία, η οποία είναι ισχυρότερη του σατανά, είναι η ελευθερία του Χριστού, ενώ όλες οι άλλες είναι άμεσες ή έμμεσες υπόδουλες στο δαίμονα.

Εκείνος ο οποίος πιστεύει στον Αναστάντα Κύριον Ιησού με όλη την καρδιά του και με όλη τη ψυχή του και με όλη τη διάνοιά του, δεν φοβάται τον θάνατο, δεν φοβάται από την αμαρτία και «βρίσκεται», κατά τον ιερόν Χρυσόστομο, «εκτός της εξουσίας του σατανά». Επί πλέον αυτός εμπαίζει τον θάνατο, εμπαίζει τον δαίμονα, διότι έχει μέσα του τον Κύριο και Θεό Ιησού Χριστό, τον μόνον νικητή του σατανά και τον μόνον που ανασταίνει τους ανθρώπους από όλους τους θανάτους.

Η αμαρτία μέσα στον άνθρωπο, και ιδού, παραμορφωμένος και τέρας ο άνθρωπος. Το θεοειδές ον και μέσα του αμαρτία! Δεν είναι αυτό φρίκη και κόλαση; Από τότε που έφυγε ο άνθρωπος από τον Παράδεισο, δηλαδή από την αναμάρτητη και αγία ζωή, έγινε ένα εκούσιο εργαστήριο της αμαρτίας. Το εργαστήριο δε της αμαρτίας τί είναι άλλο αν όχι — μια μικρή κόλαση; Η μεγάλη και αιώνια κόλαση είναι μόνον συγχώνευση όλων των μικρών κολάσεων που ξεχύνονται από τον άνθρωπο, φέρνοντας μαζί και τον ίδιον τον άνθρωπο. Η αμαρτία... και δεν είναι άλλο παρά η ζωή χωρισμένη από τον Αναμάρτητο, από τον Θεό. Αυτό ακριβώς είναι ο θάνατος, πρώτον πνευματικός και έπειτα σωματικός. Ή για να πω καλύτερα (αμαρτία είναι) η συνεχής ζωή μέσα στο θάνατο. Διότι η αμαρτία και ο θάνατος είναι ένα και το αυτό πράγμα. Όπως είναι πάλιν η αναμαρτησία και η ζωή ένα και το αυτό πράγμα. Όπου η αμαρτία εκεί και ο θάνατος. Και πάλιν: όπου ο θάνατος εκεί και η αμαρτία. Άλλα και το ένα και το άλλο κατάγονται από τον δημιουργό της αμαρτίας και του θανάτου, από τον διάβολο... Έτσι, η αμαρτία δεν είναι ποτέ μόνη της, αλλά πάντοτε έχει μέσα της και γύρω της και πίσω της, τον θάνατο και τον διάβολο· και ο θάνατος δεν είναι ποτέ μόνος του, αλλά πάντοτε μαζί με την αμαρτία και τον διάβολο· και ο διάβολος δεν είναι ποτέ μόνος του, μπροστά του είναι πάντοτε η αμαρτία και ο θάνατος, και αυτός πάντοτε παρών σε κάθε αμαρτία και κάθε θάνατο. Η τριάδα αυτή είναι αχώριστη. Γι' αυτό και η σωτηρία έγκειται στην απελευθέρωση απ' αυτή την τρισκατάρατη τριάδα: την αμαρτία, τον θάνατο και τον διάβολο. Ο Κύριος Ιησούς έγινε ακριβώς εξαιτίας αυτού ο μόνος Σωτήρας του ανθρώπινου γένους, διότι με την ανάστασή Του εκ νεκρών μας έσωσε από την αμαρτία. Η Ανάσταση είναι νίκη επί του θανάτου, και ως εκ τούτου επί της αμαρτίας και επί του διαβόλου. Διότι η Ανάσταση είναι νίκη του Αναμάρτητου επί της αμαρτίας, του Αθάνατου επί του θανάτου, του Θεού επί του διαβόλου. Ποιός, άλλωστε, θα μπορούσε να νικήσει και τον θάνατο εκτός από τον Αθάνατο, και τον διάβολο εκτός από τον Θεό;